

Автори: Биляна Камбурова
Албена Дробачка
Д-р Юри Кацаров

За контакти:
02 9319399; 0876 772002;
0876 772018;
Факс: 02 9319399;
Email: office@spoc-s.com
<http://spoc-s.com/>

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на ФОНДА ЗА ДВУСТРАННИ ОТНОШЕНИЯ НА НАЦИОНАЛНО НИВО ПО ФМ НА ЕИП И НФМ. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от “Сдружение за прогресивна и отворена комуникация” и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Фонда на ЕИП и НФМ

В превантивната система

Проект:
“Промотиране на двустранните отношения и
анализиране на исландския модел за превенция”
Договор № ВГ 01-002/12.06.2015 г.

В превантивната система е необходимо да бъде осъзнато, че повишаването на злоупотребата с наркотични вещества налага предприемането на конкретни действия. Съдилищата за непълнолетни, употребяващи наркотични вещества в Европа и света, са придобили популярност.

Тези специални съдилища са проектирани да предоставят различни услуги, с цел насърчаване на интервенцията, лечението и ефективността на съдебната система. Въпреки смесените резултати по отношение на тяхната ефективност, съдилищата за непълнолетни, употребяващи наркотици, в Европа и света се увеличават и затвърждават.

Някои критики по отношение на съдилищата за непълнолетни са свързани с липсата на участие на родителите в процеса на лечение. Освен това, тъй като всеки съд за младежи с наркотична зависимост е уникален, много от тях ще трябва да приемат и интегрират всеобхватни програми за лечение на злоупотребата с наркотични вещества, основани на доказателства, че са ефективни.

Превантивните занимания може да предотвратят изграждането на погрешни схващания за психоактивните вещества. Въпреки това, в момента в България философията на този вид обучения има нисък приоритет в училище.

Основани на доказателства програми за обучение по отношение на наркотиците, които се провеждат в Европа и САЩ, включват "Обучение на младите в умения за живота". Установено е също, че такива обучения са необходими, за да се намали насилието и агресията сред учениците.

Училищата играят важна роля за интегрирането на младите хора в обществото и са значителен защитен фактор срещу обвързаните престъпления и злоупотреба с различни наркотични вещества.

Изключените от училище подрастващи в повечето случаи са в риск да ангажират вниманието си с наркотици и/или алкохол. Чрез превантивните обучения в класната стая може да се намали значително риска от по-късно антисоциално поведение, включително употребата на наркотици и извършването на престъпления.

Въпреки, че лечението на млади правонарушители, които злоупотребяват с наркотични вещества може да бъде предизвикателство, възвръщаемостта на инвестициите на обществото си струват усилията. Инвестирането в рехабилитацията на младите правонарушители е доказано ефективно в световен план.

Необходима е превенция. Изграждането на стратегия за цялостна профилактика по отношение на престъпността и антисоциалното поведение, свързани с алкохола и наркотиците, трябва да започват в ранните младежки години, но също така и да бъдат отговор на нуждите на младите хора, които вече имат рисково поведение.

Важно е да се отбележи, че макар и важна, полицейската превантивна работа е сравнително малка част от помощта, която е нужна на младите хора. Универсалната превенция включва работата с младите хора в училищата и в общността.

Всички деца и младежи трябва да получават подходящо за възрастта им обучение за последиците от наркотиците и алкохола, което да им дава възможност да изследват собствените си нагласи и ценности. Това може да им помогне да развият своите лични социални умения за управление на риска, за решаване на възникнали проблеми, както и да комуникират ефективно.

Съдилищата, които работят с младежи, употребяващи наркотици, успешно са намалили рецидива на престъпно поведение и злоупотребата с наркотични вещества, ако използват семеен тип интервенции по отношение на проблема, с цел да се подобри надзора от страна на грижещите се за децата.

Увеличаването на ангажимента на хората, грижещи се за децата в службите за лечение, дава по-добри резултати. Успехът зависи също и от използването на съдилищата за младежи със зависимости в обвързаност с програми за лечение на злоупотребата с наркотични вещества, предназначени специално за млади хора.

Интервенциите, които дават най-положителни резултати, са поведенчески ориентирани и включват услуги както за младежите правонарушители, така и за семействата им. Някои от най-успешните програми за интервенция включват функционална семейна терапия, мултисистемна терапия и когнитивно-поведенческа терапия.

Друга успешна програма е мултисистемната терапия. Мултисистемната терапия предоставя подобни дейности като функционалната семейна терапия. В допълнение, тази програма предоставя помощ при поддържане на комуникацията и работните отношения с други системи, които могат да бъдат включени в рехабилитацията на младежите. Мултисистемна терапия е по-интензивна и скъпа програма от функционалната семейна терапия, тъй като включва по-комплексни услуги.

Когнитивната поведенческа терапия също е успешна при лечение на младежи, които се борят с пристрастеността си към наркотични вещества. Когнитивната поведенческа терапия работи чрез насърчаване и структуриране на целите, както и планиране на повтарящи се практики. Основната цел на тази програма е да промени начините на мислене на юношите.

Между различните успешни програми за интервенция, съществува една постоянна. Очевидно е, че ролята на семейството е от жизненоважно значение за успеха на децата. Програми, които усилват семейните взаимодействия, са се доказали като по-успешни.

Установена е необходимостта по време на лечението на подрастващите със злоупотреба с наркотични вещества, семейството и грижещите се за него да са включени в процеса на възстановяване на младежите.

Важно за поддържането на дългосрочни положителни резултати при подрастващите, е да бъдат направени промени първо в домашната обстановка. На семейството трябва да бъдат осигурени необходимите умения, за да се осигури адекватно съдействие на юношите.

Деца, извършители на престъпления и злоупотребяващи с наркотични вещества обикновено проявяват множество психосоциални и клинични проблеми. Тези различни проблеми могат да предизвикат попадането на младите хора в програми за лечение на младежи с агресивно и криминогенно поведение. Много от тези деца идват от домовете за деца, лишени от родителски грижи. Общото за тези деца е нуждата да се борят с последиците от овладяване на проявено психично разстройство.